

Merenkulun kävelyretki

Koe Maarianhamnia jalan

Maarianhamina voi kertoa paljon vaatimattomasta alustaan maalaiskylänä, venäläisestä kummitäti Mariastaan ja kaikista suurista laivanvarustajistaan. Etäisyydet kaupungissa ovat lyhyitä ja siihen tutustuu parhaiten jalan. Tee mukava kävelyretki Marian kaupungin läpi. Merenkulun tärkeys kaikkina aikoina on selvästi havaittavissa.

Tori

Tästä kaikki alkoi - Maarianhaminan kehitys köyhästä maalaiskylästä moderniksi kaupungiksi ylväine merenkulkuperinteineen.

Självstyrelsegården & Julius Sundblomin patsas

Torilla seisoo "Ahvenanmaan kuninkaan" Julius Sundblomin (1865-1945) patsas. Hän oli eräs tärkeimpiä johtohenkilöitä kamppailussa Ahvenanmaan uudelleen liittämiseksi Ruotsiin - kamppailu, joka johti Ahvenanmaan itsehallintoon Suomen rajojen sisällä. Sundblomista tuli itsehallinnon saaneen Ahvenanmaan ensimmäiseksi puhemieheksi. Sundblom toimi myös Åland-lehden päätoimittajana.

Kiitos itsehallinnon ahvenanmaalasilla on lainsäätöoikeus useilla aloilla. Suuri ja valoisa Självstyrelsegården, joka vihittiin käyttöön vuonna 1987, toimii Ahvenanmaan lakikäräjien ja hallituksen sekä hallinnon(parlamentti ja hallitus) keskuksena.

Kaupungintalo

Kaupungintalo on eräs Maarianhaminan monumentaalirakennuksia. Se katselee kaupunkia kukkulaltaan ja sillä on - kuten tuntuu - täysi kontrolli kaupungin elämästä.

Esplanadi

Runoudessa Maarianhaminaa kutsutaan tuhansien lehmusten kaupungiksi. Tämä johtuu leveästä idästä länteen kulkevasta puistokäytävästä. Tuhannesta lehmuksesta puhuminen on kuitenkin hienoista liiottelua; tilastojen mukaan Maarianhaminassa olisi n. 700 kunnallista lehmusta.

Sittkoff

Selkä suorana ja mahtipontisena liikemies ja varakonsuli Nikolai Sittkoffin (1828-1887) patsas seisoo kaupungin keskustassa hänen nimeään kantavan liikegallerian edessä.

Sittkoff oli Maarianhaminan ensimmäinen suuri laivanvarustaja. Strandgatanin liikkeessä myytiin haluttuja tuontitavaroita, joita hän oli tuonut Maarianhaminaan omilla laivoillaan.

GE-Villan ja purjealusten kuningas

Tässä vaaleassa kauniissa puutalossa Esplanadilla asui merikapteeni ja varustaja Gustaf Eriksson perheineen. Gustaf Eriksson tuli aikanaan tunnetuksi suuressa osassa maailmaa suurimpana ja viimeisenä purjelaivavarustajana.

Kirkko

1884 Maarianhaminan asukkaat saivat jumalanpalvelustilat uuden kansakoulun salissa. Keisarin senaatti määräsi kuitenkin nuoren seurakunnan mitä pikimmin rakentamaan oma kirkko. Kirkon rakentamisesta keskusteltiin monta kertaa ja lopuksi seurakunta hyväksyi professori Lars Sonckin piirustukset.

Peruskivi laskettiin syyskuun 4. päivänä 1926. Piispa piti puheen ja tilaisuudessa laulettiinkin. Silloin paljastui yllätys - piispa ilmoitti, että kaksi kaupunkilaista oli luvannut lahjoittaa 1.200.000 markkaa kirkon rakentamiseen. Tämä oli valtava summa, joka riitti rakentamiseen ja myös inventaarioihin.

Vasta vuoden 1927 kesäkuussa paikallislehti kertoi, että lahjoittajat olivat merenkulkuneuvos August Troberg ja hänen puolisonsa Johanna. Kirkko vihittiin käyttöön joulukuun 11. p:nä 1927.

Ålands Sjöfartsläroverk

Kukkulan monumentaalirakennuksessa koulutetaan meripäälystää.

Oppilaitoksessa on nykyään lähes sata opiskelupaikkaa.

Merimiesammattilla ja -koulutuksella on pitkät perinteet Ahvenanmaalla. Jo vuonna 1854 merenkulkua oli kansakoulun opetussuunnitelmassa silloisen keskuksen Godbyn koulussa ja vuonna 1868 Maarianhaminassa valtion merenkulkukoulu aloitti toimintansa.

Tullitalo

Talo on arkkitehti Lars Sonckin piirtämä ja se rakennettiin 1800-luvun lopussa. Tässä sijaitsi kaupungin tulliasema ja tässä olivat hörylaivamatkustajien odotussalit.

Mies laivan ruorilla

Meri antaa ja meri ottaa. Tämä on merenkulkijakansojen karua todellisuutta. Monet ahvenanmaalaiset ovat saaneet viimeisen leposijansa merellä. Heidän muistoaan kunnioitetaan patsaalla "Mannen vid ratten".

Ålands Sjöfartsmuseum

Ahvenanmaan ylväitä merenkulun perinteitä vaalitaan Ålands Sjöfartsmuseum-museossa. Se avattiin vuonna 1954. Museorakennus on helsinkiläisen arkkitehti Jonas Cedercreutzin piirtämä. Museon sisätiloissa tuntee olevansa laivan sisällä.

Museolaiva Pommern

Musta parkkilaiva Pommern lepää tukevasti laiturissa Västerhamnissa. Se on merenkulkukaupunki Maarianhaminan tärkeimpiä nähtävyyksiä.

Pommern rakennettiin vuonna 1903 Skotlannissa saksalaisen varustamon laskuun ja se purjehti silloin Mneme-nimisenä. Pommern selviytyi monista vaikeista myrskyistä ja tuli tunnetuksi nopeana purjehtijana. Hänen matkansa 1923 Kööpenhaminansta Australiaan 75 päivässä oli vuosisadan nopein. 1938 Pommern palasi Maarianhaminaan lopullisesti.

ÅSS Segelpaviljong vierassatamineen

Sataman punainen rakennus on sekin arkkitehti Lars Sonckin luomus. Huvila nimeltä "Örnboet" (kotkanpesä) sijaitsi aluksi Badhusparkenin kalliolla.

Se rakennettiin 1896 kesähuvilaksi eräälle kylpylän lääkärille ja siirrettiin 1920-luvulla nykyiselle paikalleen.

Huvila on Åländska segelsällskapetin (ÅSS) (purjehdusseura) omistuksessa ja siinä toimii ravintola.

Badhusparken & Doktorsvillan

Puiston ja vaalean, kauniilla kivijalalla lepäävän punatiilikattoisen puuhuvilan nimet muistuttavat ajasta, jolloin Maarianhamina oli moderni kylpyläpaikka.

Kaupunki panosti jo varhain matkailuun. Jo vuonna 1889 se rakensi Västerhamniin kylpylän.

Vesitorni ja Kärleksstigen

Badhusbergetin vesitornilta on upea näköala kaupungin yli merelle. Vuorella on mukavia polkuja puisine porraskäytävien. Kallioon hakattu polku, jonka kansanhuumori on nimennyt rakkauspoluksi, on peräisin kylpylän ajoilta.

Jos haluaa nähdä Maarianhaminasta vielä enemmän, voi tehdä kaksi ylimääräistä lenkkiä torilta.

Höyrylaivalaituri

Ahvenanmaalla puulausten rakentaminen oli melkein jokapäiväistä toimintaa 1800-luvulla. 1800-luvun keskivaiheilta ja vielä 1900-luvun alkuvuosina Ahvenanmaalla rakennettiin n.300 puualusta. Laivat rakennettiin aina vain suuremmiksi ja ne purjehtivat kaikilla maailman merillä.

Ahvenamaan talonpojat yhdistivät voimansa ja varustivat yhdessä laivoja.

Tämän vuoksi tätä aikaa nimetään talonpoikaispurjehduksen ajaksi.

Laivanrakennusperinteet elävät edelleen Österhamnin Sjökvarteret-korttelissa, missä niihin pääsee tutustumaan. Laiva- ja laivanrakennusmuseossa kuvaataan Ahvenanmaan laivanrakennusta 1700-luvulta saakka.

Södragatan

Tämän kadun varrella on säilynyt vanhoja puutaloja. Monet niistä on Hilda Hongellin piirtämiä. Hongell oli Suomen ensimmäinen naisrakennusmestari. Jotkut taloista on koristettu n.s. sveitsintyyliin. Se oli muotia sata vuotta sitten.

Ålands Turistinformation Storagatan 8 myy folderin, josta saat lisätietoja ja Sjöfartspromenadenin kartan.

Puh. +358 18 24000

Sähköposti: info@visitaland.com